

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar industri

Utlysning: Hållbara biobränslen för flyg

Fullständig utlysningstext

Utlysta medel	ca 40 miljoner kronor
Sista ansökningsdag	3 september 2018, kl 23:59
Projektstart tidigast	1 november 2018
Projektslut senast	30 december 2020

Innehåll

1.	Inriktning	3
2.	Budget och stödnivåer.....	3
	Forsknings-och innovationsprojekt.....	3
	Innovationsklustret.....	5
3.	Så ansöker du	7
4.	Bedömningskriterier	8
	Forsknings-och innovationsprojekt.....	8
	Innovationskluster.....	8
5.	Beslut om stöd.....	9
6.	Villkor för beviljade projekt	9
7.	Bakgrund till utlysningen.....	9
8.	Kontakt.....	10
	Bilaga	11

1. Inriktning

Energimyndigheten utlyser cirka 40 miljoner kronor för forskning och utveckling av hållbara biobränslen för flyg. Sista ansökningsdag är 3:e september 2018. Projekt kan börja tidigast 2018-11-01 och pågå som längst till 2020-12-30.

I april 2018 gav regeringen i uppdrag till Energimyndigheten att främja hållbara biobränslen för flyg. I uppdraget ingår att Energimyndigheten ska utlysa medel för att stödja forskning och utveckling av hållbara biobränslen för flyg samt inrätta ett innovationskluster¹. Innovationsklustret ska samla hela värdekedjan och ta fram en gemensam behovsanalys för att klara omställningen till fossilfrihet inom flyget.

Utlysningens syfte är att bidra till utveckling och ökad användning av hållbara biobränslen för flyg i Sverige.

Projekt kan få stöd för:

- Forskning och utveckling som kan bidra till utvecklingen av hållbara biobränslen för flyg
- Att inrätta ett innovationskluster som samlar hela värdekedjan och som tar fram en gemensam behovsanalys för att klara omställningen till fossilfrihet inom flyget.

Energimyndighetens avsikt är att öppna en andra utlysning i början av 2019.

2. Budget och stödnivåer

Forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt

För företag gäller speciella regler. Hur stor andel av företagets kostnader som kan täckas av stödet från Energimyndigheten bestäms dels utifrån hur projektet klassas, dels utifrån hur varje mottagare av stödet klassas. Detta regleras genom förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

De delar av projektets kostnader som inte täcks av det statliga stödet kallas samfinansiering. Det kan till exempel vara arbetstid (se Energimyndighetens

---

¹ Innovationskluster är strukturer eller organiserade grupperingar av oberoende parter (såsom innovativa nystartade företag, små, medelstora och stora företag, forskningsinstitut, organisationer för kunskapsspridning, icke-vinstdrivande organisationer och andra relaterade ekonomiska aktörer) som är avsedda att stimulera innovativ verksamhet genom att främja intensiv samverkan, gemensam användning av utrustning och kunskapsutbyte och genom att bidra effektivt till kunskapsöverföring, nätverksbyggande, informationsspridning och samarbete mellan företagen och de andra organisationerna i klustret.

(Artikel 2 punkt 92 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.)

riktlinjer för naturabidrag), kontanta medel och experimentkostnader. Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader.

Om stödmottagaren får finansiering i form av annat offentligt stöd ska detta adderas till det sökta stödet från Energimyndigheten då stödnivån beräknas.

Projektet, eller den del av projektet som företaget i fråga utför, klassas enligt Tabell 1.

Tabell 1. Klassning av forskning och utveckling²

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomenen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Ett företag definieras enligt följande:

Varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver en ekonomisk verksamhet ska anses som ett företag. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen,

² Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, artikel 2, 84–87.

personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Storleken på företag definieras enligt Tabell 2. Av betydelse för till vilken storlekkategori ett företag hör kan också vara företagets relation till andra företag, främst ägare, och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget.

Tabell 2. Definition av företagens storlek³

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

***) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Hur stor stödnivån för varje stödmottagare får vara utifrån denna klassning framgår av Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, artikel 25. Tabell 3 visar en sammanställning över stödnivåerna. Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering än vad förordningen kräver om vi bedömer att det krävs för att projektet ska kunna ges stöd.

Tabell 3. Översikt stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Universitet och forskningsinstitut
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %

Kreditupplysning kommer att tas på sökande företag.

Innovationsklustret

Innovationskluster kan exempelvis:

- Bidra till att aktörer med olika kompetenser skapar samarbetskonsortier
- Sprida ny kunskap och bidra till bred kompetensuppbyggnad inom området, till exempel genom utbildningar för yrkesverksamma och andra kommunikationsinsatser
- Arrangera workshops, seminarier och andra sammankomster för att identifiera viktiga knäckfrågor

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklarar förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, bilaga 1, artikel 2

- Bedriva omvärldsbevakning av området nationellt och internationellt samt sprida information om detta
- Främja transdisciplinärt och tvärsektoriellt samarbete
- Främja kommersialisering av nya innovativa lösningar
- Främja internationellt samarbete inom området

Stöd till innovationskluster lämnas i enlighet med:

- [14 § förordningen \(2008:761\) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet](#), samt
- [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, artikel 27.](#)

Stöd får lämnas till aktör (klusterorganisationen) som koordinerar ett innovationskluster. Klusterorganisationen ska vara en juridisk person. Andra företag som är medlemmar i innovationsklustret eller på annat sätt medverkar i klustrets aktiviteter omfattas inte av stödet från Energimyndigheten.

Det kan lämnas två typer av stöd till klusterorganisationen: Investeringsstöd och stöd för driftkostnader.

- Investeringsstödet kan lämnas för uppförande eller uppgradering av innovationskluster. De stödberättigande kostnaderna ska utgöras av kostnaderna för investeringar i immateriella och materiella tillgångar.
- Driftstöd får beviljas för driften av innovationskluster. De stödberättigande kostnaderna för driftstöd till innovationskluster ska utgöras av personal- och administrationskostnader (inbegripet allmänna omkostnader) som avser följande:
  - Aktivering av klustret för att underlätta samarbete, informationsutbyte och tillhandahållande eller kanalisering av specialiserade och kundanpassade stödtjänster för företag.
  - Marknadsföring av klustret för att höja nya företags eller organisationers deltagande och för att öka synligheten.
  - Förvaltning av klustrets utrustning. Organisering av utbildningsprogram, seminarier och konferenser för att stimulera kunskapsutbyte, nätverksbyggande och gränsöverskridande samarbete.

Innovationsklustrets kostnader vägs alltid mot dess nytta när inkomna ansökningar prioriteras mot varandra. Observera att en ansökan inte får avse åtgärder som redan har påbörjats.

För att stöd ska få lämnas krävs att klustret iakttar vissa villkor:

- Avgifterna för att använda klustrets anläggningar och delta i klustrets verksamhet ska motsvara marknadspriserna eller återspegla kostnaderna för användning eller deltagande.
- Tillträdet till klustrets verksamheter, liksom eventuella lokaler och anläggningar, ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har stått för minst 10 % av investeringskostnaderna kan dock beviljas förmånligare tillträde på fördelaktigare villkor.

Finansiering

Stödnivån för investeringsstöd till innovationskluster får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödnivån för driftsstöd till innovationskluster får inte överskrida 50 % av de totala stödberättigande kostnaderna under den period då stödet beviljas.

För att täcka de andra 50 % av sina kostnader som Energimyndigheten inte får finansiera kan klusterorganisationen dock ta in avgifter från deltagande aktörer. Om innovationsklustret har finansiering i form av annat offentligt stöd ska detta adderas till det sökta stödet från Energimyndigheten då stödnivån beräknas.

Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- i. det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- ii. projektet är väsentligt för att uppnå utlysningens syfte.
- iii. det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

3. Så ansöker du

Ansökan ska skrivas enligt Anvisningar för sökande och lämnas i första hand in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg E-kanalen. Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Ansökan ska vara skriven så att den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om. Ansökan ska beskriva hur projektet kan bidra till utlysningens syfte och innehålla tydliga del- och slutmål. Målen ska vara mätbara och formulerade på sådant vis att de kan uppfyllas under projektets löptid. Projektbeskrivning ska även innehålla bakgrund och analys av känd kunskap,

metodbeskrivning, kostnadsberäkning, sammanfattande budget och plan för resultatsspridning.

**Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast 3:e september 2018.
Efter 12.00 garanteras ingen support för E-kanalen.**

4. Bedömningskriterier

Forsknings- utvecklings- och innovationsprojekt

Potential

Det främsta bedömningskriteriet är projektets potential att bidra till utveckling och ökad användning av biobränslen för flyg i Sverige. Potentialen bedöms utifrån:

- Kostnads- och resurseffektivitet
- Hållbarhetsaspekter
- Möjlig framtida produktionsvolym

Nyhetsvärde/innovationshöjd

- Innefattar projektet en ny idé eller innovation?

Nyttiggörande och spridning

- I vilken mån kan projektet komma till nytta, t ex genom kunskapsuppbyggnad, publikationer, produkter, tjänster eller processer, kommersialisering?
- Finns en plan för hur resultaten ska nyttiggöras och spridas?
- Finns det ett identifierat behov för projektets resultat, t ex en tydlig kunskapslucka eller marknadspotential?

Genomförbarhet

- Är målen med projektet mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra projektet?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?

Innovationskluster

Potential

Det främsta bedömningskriteriet är innovationsklustrets potential att bidra till utveckling och ökad användning av biobränslen för flyg i Sverige

Dessutom utvärderas:

- Projektets potential att stimulera innovativ verksamhet i samverkan mellan bransch, akademi, forskningsinstitut och offentlig sektor.
- Projektets potential att bidra till bred kompetensuppbyggnad inom branschen.

Genomförbarhet

Projektets genomförbarhet, såsom om sökanden (innovationsklusterorganisationen) samt övriga deltagare i innovationskluster har rätt kompetens för projektet, om det finns en tydlig plan för genomförandet, redogörande för vilka risker som finns och hur dessa hanteras samt om målet och budgeten är rimliga.

- Tydligt beskriven tid- och aktivitetsplan
- Beskrivning av huvudaktiviteter för ett innovationskluster samt en projektplan och relevanta mål för insatsen
- Hur sökanden tillsammans med övriga deltagare i ett innovationskluster skall förverkliga genomförandeplanen/projektplanen

Projektets konstellation

- Kompetens hos klusterorganisationen
- Innovationsklustrets bredd av deltagare (medlemmar i innovationsklustret)
- Innovationsklustrets/aktörskonstellationens aktuella nätverk och eventuella planer för utvidgning

5. Beslut om stöd

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan gälla t.ex. ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projektiden. Slutgiltigt beslut fattas av Energimyndigheten, tidigast i oktober 2018. Du kommer kort därefter att få ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

6. Villkor för beviljade projekt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. För att stöd ska kunna betalas ut till beviljade projekt måste stödmottagaren bekräfta att hen har tagit del av Energimyndighetens beslut och att hen accepterar villkoren för stödet.

7. Bakgrund till utlysningen

Regeringen beslutade den 26 januari 2017 en svensk flygstrategi (dnr N2017/00590/MRT). I strategin är en av prioriteringarna att flygets miljö- och klimatpåverkan ska minska. Regeringen konstaterar i strategin att biobränslen kan bidra till att minska utsläppen, men att marknadsförutsättningarna för biobränsle måste förändras för att skapa ökad produktion och användning. Det finns potential att minska flygets utsläpp. Utvecklingen av nya motorer, material, teknik och processer som minskar bränsleförbrukningen måste fortsatt stödjas. Bränsleceller, eldrift och solenergi är bara några nya tekniker som har testats.

Datum
2018-05-22

Regeringen har tillsatt en särskild utredare med uppdrag att analysera hur flygets användning av hållbara biobränslen kan främjas för att minska utsläppen (dir. 2018:10). I uppdraget ingår att analysera hur flygets användning av hållbara biobränslen kan främjas och vid behov föreslå hur det eller de styrmedel som är lämpligast för att minska flygets utsläpp genom användning av hållbara biobränslen. Utredaren ska redovisa uppdraget senast 1 mars 2019.

Utöver styrmedel behöver produktionskapaciteten av biobränsle för flyget öka för att omställning ska kunna ske. I Sverige finns möjligheter för en hållbar produktion av biobränslen för flyget, bland annat från skoglig biomassa.

I april 2018 lämnade regeringen ett uppdrag till Energimyndigheten som syftar till att främja hållbara biobränslen för flyg. I uppdraget ingår att Energimyndigheten ska verka för att inrikesflyget ställer om till fossilfria drivmedel och för att även internationell bunkring vid svenska flygplatser så långt det är möjligt sker med förnybara drivmedel.

För detta ändamål ska Energimyndigheten under perioden utlysa medel för att stödja forskning och utveckling av hållbara biobränslen för flyg samt inrätta ett innovationskluster som samlar hela värdekedjan och som tar fram en gemensam behovsanalys för att klara omställningen till fossilfrihet inom flyget. Inom ramen för uppdraget får Energimyndigheten betala ut totalt 100 miljoner kronor under perioden 2018-2020 varav högst 10 miljoner kronor får användas för att stödja innovationsklustrets verksamhet.

8. Kontakt

Frågor besvaras av:

jonas.lindmark@energimyndigheten.se, 016-544 2294

mats.larsson@energimyndigheten.se, 016-544 2314

vera.nemanova@energimyndigheten.se, 016-544 2283

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansier. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

§ 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

§ 2 Arbetsgivarförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

§ 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Årsrapport

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Ekonomisk Redovisning – gäller endast företag

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En särskild ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 5 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc, ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 6 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 7 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

§ 8 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt

Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 9 Ändring av beslut

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

§ 10 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att outnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planeriga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)
- d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4
- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 12 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess att ett beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

Datum
2018-05-22

§ 13 EU:s statsstödsregler

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Samtycke enligt personuppgiftslagen och medgivande till tillgängliggörande av information.

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats www.energimyndigheten.se. Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel, projektledare.

I och med att projektledaren och behörig firmatecknare undertecknar villkoren samtycker projektledaren till att personuppgifter (namn och organisation) och den behörige firmatecknaren till att icke sekretessbelagd information och rapporter som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall.